

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

*****

Defter-Beyan Sistemi uygulamasında bazı değişiklikler yapıldı.

No: 2021 – 168

Tarih: 19.10.2021

Özet: 19 Ekim 2021 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 532 sıra numaralı VUK Tebliği ile Defter-Beyan Sistemi kapsamında defterlere kayıt, kapanış onayları, defterlerin muhafaza ve ibrazı gibi konularda yeni düzenleme ve açıklamalar yapılmıştır.

- İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ile serbest meslek kazancı defteri tutan mükellefler için birer aylık dönemlere ilişkin kayıt işlemlerinin;

a. Kayıtlarını, ayrıca Vergi Usul Kanunu’nun 219. maddesinde belirtilen ve defter kaydı yerine geçen belgelere dayanarak yürüten mükellefler bakımından, işlemlerin ait olduğu ayı izleyen ikinci ayın 15. günü sonuna kadar,

b. Diğer mükellefler bakımından, işlemlerin ait oldukları aya ait KDV beyannamesinin verilmesi gereken son günün sonuna kadar,

gerçekleştirilmesi zorunludur.

- Elektronik ortamda kapanış onayı, Gelir İdaresi Başkanlığı (Başkanlık) tarafından, defterlerin ait oldukları takvim yılına ilişkin gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar yapılacaktır.

- Sistem üzerinden tutulan defter ve kayıtların muhafaza yükümlülüğü Başkanlık’a, yetkili makamlara ibraz yükümlülüğü ise mükellefe aittir.

- Sistemde elektronik ortamda tutulan kayıtlar ile defterler, Vergi Usul Kanunu’nda belirtilen muhafaza ve ibraz süresi içinde, sistemden elektronik defter dosyası olarak indirilebilecek ya da bağlı olunan vergi dairesinden onaylı kâğıt ortamdaki hali talep edilebilecektir.

- Defter-Beyan Sistemini kullanan mükellefler Sistem dışında, kâğıt (Vergi usul Kanunu’nun 219. maddesinde belirtilen belgeler hariç) veya elektronik ortamda kayıt yapamaz, defter tutamaz ve Sistem veya Elektronik Beyanname Sistemi harici yollarla kâğıt veya elektronik beyanname gönderemezler.

532 sıra numaralı Tebliğ, yayım tarihinde (19 Ekim 2021) yürürlüğe girmiştir.

17 Aralık 2017 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 486 sıra numaralı VUK Genel Tebliği ile serbest meslek erbabı, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ve basit usule tabi olan mükellefler için “Defter-Beyan Sistemi” oluşturulmuş, kademeli olarak bu mükellefler sistemi kullanmaya başlamışlardır.

19 Ekim 2021 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 532 sıra numaralı Tebliğ’le özellikle defter beyan sistemi kapsamında tutulan defterlerin ibrazı olmak üzere bazı değişiklikler yapılmıştır. Aşağıda söz konusu değişiklikler özetlenmiş olup, ilgili Tebliğ sirkülerimiz ekinde dikkatinize sunulmuştur:

1. Elektronik kayıt usulü ile kayıtların sisteme girilme ve iletilme zamanı

486 sıra numaralı Tebliğ’in “Kayıt zamanı” başlıklı 7. maddesi uyarınca işlemlerin, ait oldukları aya ait KDV beyannamesinin verilmesi gereken son güne kadar, takvim yılının son ayına ait kayıtların ise takvim yılına ait gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken son güne kadar yapılması gerekmektedir.

Yeni Tebliğ’le bu bölümün başlığı “Elektronik kayıt usulü ile kayıtların sisteme girilme ve iletilme zamanı” olarak değiştirilmiştir. Buna göre işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ile serbest meslek kazancı defteri tutan mükellefler için birer aylık dönemlere ilişkin vergisel ve ticari işlemlerin Sisteme kayıt işlemlerinin;

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

*****

- a. Kayıtlarını, ayrıca Vergi Usul Kanunu'nun 219. maddesinde belirtilen ve defter kaydı yerine geçen belgelere dayanarak yürüten mükellefler bakımından, işlemlerin ait olduğu ayı izleyen ikinci ayın 15. günü sonuna kadar,
- b. Diğer mükellefler bakımından, işlemlerin ait oldukları aya ait KDV beyannamesinin verilmesi gereken son günün sonuna kadar,

gerçekleştirilmesi zorunludur.

Vergi Usul Kanunu'nun yukarıda geçen 219. maddesinde, “Kayıtlarını devamlı olarak muhasebe fişleri, primanota ve bordro gibi yetkili amirlerin imza ve parafını taşıyan mazbut vesikalara dayanarak yürüten müesseselerde, muamelelerin bunlara işlenmesi, deftere işlenmesi hükmündedir. Ancak bu kayıtlar, muamelelerin esas defterlere 45 günden daha geç intikal ettirilmesine cevaz vermez.” hükmü yer almaktadır.

2. Kapanış onayı

486 sıra numaralı Tebliğ'in “Sistem üzerinden tutulabilecek defterler” başlıklı 9. maddesini 6 numaralı fıkrasında, defterlere ait oldukları takvim yılının son ayını takip eden dördüncü ayın sonuna kadar Başkanlık tarafından elektronik ortamda kapanış onayı yapılacağına ilişkin düzenleme yer almaktadır.

Yeni tebliğle kapanış onayı süresi değiştirilmiştir. Buna göre defterlere, ait oldukları takvim yılına ilişkin **gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar**, Başkanlık tarafından elektronik ortamda kapanış onayı yapılacaktır.

3. Sistem üzerinden tutulan defterlerin muhafaza ve ibrazı

Yeni Tebliğ'le defter beyan sistemi kapsamında tutulan defterlerin muhafazası ve talep eden makamlara ibrazı konusunda aşağıdaki düzenleme ve açıklamalar yapılmıştır:

Sistemde elektronik ortamda tutulan kayıtlar ile defterler, talep eden yetkili makamlara talep ettikleri şekliyle ibraz edilmesi amacıyla, Başkanlık tarafından www.defterbeyan.gov.tr adresinde yayımlanan uygulama veya teknik kılavuzlarda belirlenen format, içerik ve standartlarda; Vergi Usul Kanunu'nda belirtilen muhafaza ve ibraz süresi içinde, **sistemden elektronik defter dosyası olarak indirilebilecek ya da bağlı olunan vergi dairesinden onaylı kâğıt ortamdaki hali talep edilebilecektir.** Bu şekilde, Sistemden elektronik defter dosyası olarak indirilmeyen ya da bağlı olunan vergi dairesinden onaylı olarak alınmayan defter ve kayıtların hukuki geçerliği bulunmamaktadır.

Sistem üzerinden tutulan defter ve kayıtların **muhafaza yükümlülüğü Gelir İdaresi Başkanlığına (Başkanlık), yetkili makamlara ibraz yükümlülüğü ise mükellefe aittir.** Başkanlık mükellef, meslek mensubu ya da meslek odası tarafından, Sisteme yapılan kayıtları ve bu kayıtlardan hareketle oluşan defterleri elektronik ortamda muhafaza edecek ve mükelleflerin kullanımına, Vergi Usul Kanunu'nda belirtilen muhafaza süresi boyunca hazır halde bulunduracaktır. Yetkili makamlarca talep edilen defterlerin, yukarıda belirtilen şekilde elektronik ortamda indirilmesi veya kâğıt onaylı halinin bağlı olunan vergi dairesinden alınması sonrasında, yetkili makamlara ibraz edilmemesinin hukuki ve cezai sorumluluğu mükellefe aittir.

Kendisinden mükellefiyetine ilişkin defter ve kayıtlarının ibrazı talep edilen mükellefler, ibrazı talep eden birimin talep ettiği şekle (elektronik veya kâğıt) göre; sistem üzerinden elektronik ortamda indirecekleri elektronik defter ve kayıt dosyalarını elektronik ortamda ibraz edebilecekleri gibi bağlı olunan vergi dairesinden alınan kâğıt ortamdaki onaylı halini de ibraz edebilirler. Başkanlık, elektronik ortamda indirilen defter ve kayıt dosyalarının elektronik ortamda görüntüleme, doğrulama, sorgulama ve Başkanlığın elektronik sertifikası ile imzalanarak değişmezliğinin ve bütünlüğünün sağlanmasına yönelik işlemler ve bağlı olunan vergi dairesinden onaylı ve kâğıt

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

*****

ortamda talep edilmesi ve sunulmasına yönelik işlemlere ilişkin teknik ve uygulama usul ve esaslarını, www.defterbeyan.gov.tr adresinde yayımlayacağı kılavuzlarla veya duyurularla belirlemeye yetkilidir.

İlgili makamlar tarafından, defter ve kayıtlarının ibrazı istenilen mükellefe ulaşılamaması ya da ibraz yazısının mükellefe tebliğ edilememesi hallerinde, bu durumu tevsik eden belgelerle birlikte mükellefin bağlı olduğu vergi dairesi aracılığıyla Başkanlığa başvurulacaktır. Başkanlık, bu talep üzerine, Sistemde bulunan kayıtları veya bu kayıtları dikkate alarak oluşturacağı elektronik defter dosyasını veya onaylı kâğıt ortamdaki halini ilgili makamlara iletir.

Sistem dışında defter tutma yasağı

Defter-Beyan Sistemini kullanan mükellefler Sistem dışında, kâğıt (Vergi usul Kanunu'nun 219. maddesinde belirtilen belgeler hariç) veya elektronik ortamda kayıt yapamaz, defter tutamaz ve Sistem veya Elektronik Beyanname Sistemi harici yollarla kâğıt veya elektronik beyanname gönderemezler. Bu mükellefler, Sistem haricinde kâğıt veya elektronik ortamda kayıt ve defter tutmaları halinde, hiç kayıt ve defter tutmamış sayılacakları gibi Defter-Beyan Sistemi veya Elektronik Beyanname Sistemi dışında gönderecekleri beyannameler hiç verilmemiş kabul edilir.”

Mükellef ve meslek mensuplarının sorumlulukları

Defter-Beyan Sistemine yapılan kayıtlar, oluşturulan defter, liste ve benzeri bilgiler, elektronik ortamda gönderilen beyanname, bildirim ve dilekçeler ile elektronik belgelerin içeriğinden, doğruluğundan ve Elektronik Beyanname Sisteminden verilen beyannameler ile Defter-Beyan Sisteminde yapılmış olan kayıtlar arasında oluşan farklılıklardan dolayı vergi ziyanına bağlı olarak salınacak vergi, kesilecek ceza ve hesaplanacak faizlerin ödenmesinden Sistemi doğrudan kendisinin kullanması durumunda mükellefler sorumlu olacaktır.

Sistemin veya Elektronik Beyanname Sisteminin aracılık ve sorumluluk sözleşmesi imzalanarak yetki verilen kişiler aracılığıyla kullanılması durumunda mükellefler, defter, beyanname, bildirim ve dilekçelere kaydedilmesi/yansımaya gereken her türlü bilginin meslek mensubuna/odasına tam ve doğru bir şekilde sunulmasından sorumlu iken, meslek mensubu/odası deftere kaydedilen bilgilerin dayanağı olan ilgili belgelere uygunluğundan ve gönderilmesine aracılık ettiği beyanname, bildirim ve dilekçelerin defter kayıtlarına ve kayıtların dayandığı belgelere uygun olmamasından ya da Elektronik Beyanname Sisteminden verilen beyannameler ile Defter-Beyan Sisteminde yapılmış olan kayıtlar arasında oluşan farklılıklardan dolayı vergi ziyanına bağlı olarak salınacak vergi, kesilecek ceza ve hesaplanacak faizlerin ödenmesinden mükellefle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur.”

Yayın tarihinde (19 Ekim 2021) yürürlüğe giren [532 sıra numaralı Tebliğ'e ulaşmak için tıklayınız...](#)

Saygılarımızla.